

Marts 2012

Høring: Bidrag til national handlingsplan for 'Open Government'

Til Digitaliseringsstyrelsen, Att. Cathrine Lippert

Digitaliseringsstyrelsen har den 3. februar 2012 iværksat en høring med henblik på at indhente input til den danske OGP-handlingsplan (Open Government Partnership).

Den digitale udvikling har gjort det enkelt og billigt at opsamle enorme mængder af data om enkeltpersoner og virksomheder og disses relationer til hinanden og det offentlige. Det er nyttigt i mange sammenhænge men giver også udfordringer. Mængden af data i sig selv gør det fx meget vanskeligt for den enkelte borger at overskue, hvilke oplysninger der indgår i behandlingen af en sag.

Men samtidig med at det er blevet lettere at opsamle og lagre data, bliver det tilsvarende lettere at gøre de samme data tilgængelige igen. Tilsyneladende hersker der dog mange steder stadig den tankegang, at adgang til og deling af data er forbeholdt de helt særlige tilfælde.

Derfor er OGP-tiltaget et positivt træk. DANSK IT er stor tilhænger af en udbredt anvendelse af digitale midler til at skabe åbenhed omkring offentlige beslutningsprocesser og forvaltning samt fremme af mulighederne for en øget borgerinddragelse. Tiltag omkring åbenhed og borgerinddragelse må ikke alene ses som effektiviseringstiltag. Vi må altså acceptere, at der kan være tilfælde, hvor åbenhedsinitiativer ligefrem kan være i modstrid med ønsker om effektivisering.

Efter disse indledende betragtninger følger herunder DANSK IT's input og ideer til initiativer til den danske OGP-handlingsplan. Det skal understreges, at der ikke nødvendigvis er tale om implementeringsklare projektforslag, men mere en blanding af ideer, opfordringer og principper, som afhængig af karakteren skal konkretiseres og operationaliseres nærmere.

Demokratideltagelse

Digitale midler skal i videst muligt omfang udnyttes til at inddrage borgerne i de demokratiske processer.

- I forbindelse med byråds- og udvalgmøder kan der skabes mulighed for mere aktiv borgerdeltagelse ved at give onlineadgang til at følge møderne, og der kan overvejes interaktive muligheder i forbindelse med møderne. Der kan løbende laves vejledende "folkeafstemninger".
- Borgerhøringer om lokale forhold er billige at gennemføre på digitale platforme og kan med enkle midler nå ud til mange. Samtidig giver de digitale platforme større mulighed for interaktivitet. Selve formatet for borgerhøringer bør så vidt muligt være standardiseret af hensyn til genkendelighed og overskuelighed for borgerne.
- Udvikling og implementering af midler til øget borgerinddragelse skal sikre, at der også sker inddragelse i mere "positive" sager frem for primært at være et protestredskab i forbindelse med skolelukninger, sygehusnedlæggelser m.v.
- Indfør et princip om, at alle data i den offentlige forvaltning, der i forvejen er registreret digitalt, skal gøres offentligt tilgængelige, medmindre der er tale om personfølsomme oplysninger. Devisen skal være "udstil eller forklar". Data kan bl.a. omfatte postlister, politikeres gaver og kapitalinteresser, forvaltningens regnskaber ned på posteringsniveau,

ventetider til institutioner, statistikker over brug af offentlige services og ydelser og meget mere. Der skal stilles ensartede krav til nøgletal af hensyn til anvendeligheden på tværs af kommuner. Dog skal princippet om offentliggørelse være styret af en transparensbetragtning frem for en benchmarkbetragtning. Data skal stilles til rådighed, så de både kan tilgås umiddelbart og intuitivt af den enkelte borger og så de kan benyttes maskinelt af tredjepart, som fx udvikler applikationer.

- Giv mulighed for, at private virksomheder som CSR-aktivitet kan udvikle løsninger til borgerinddragelse og andre ”snævre” behov, som der måske ellers ikke ville blive bevilget midler til. Sådant ”pro bono-software” kunne fx have været relevant til opfyldelse af kravet om at kunne sende sms til 112 og talehandicappede.

Offentlige digitale tjenester

- Offentlige digitale tjenester bør have åbne API’er, så andre parter kan konkurrere om at udvikle nye tjenester, der benytter samme data og underliggende processer. De nye tjenester kan både være add-ons til de eksisterende (fokus er på ny nytteværdi) og de kan være direkte konkurrerende til de eksisterende tjenester (fokus er på at forbedre oplevelsen og/eller at effektivisere).
- Borgerne bør inddrages i udviklingen af digitale tjenester. Ikke blot som testpersoner på leveringsklare løsninger, men allerede tidligt i projektførløbet. Tjenester, der er sat i drift, skal betragtes som beta-versioner, der til stadighed skal udvikles på baggrund af borgernes feedback og brugsmønstre. I princippet skal en digital tjeneste aldrig anses for at være færdig.
- Oplysninger som det offentlige allerede har, skal man ikke som borger eller virksomhed blive bedt om at indtaste igen.

Indsigt i data og sagsbehandling

- Giv borgerne kontrol over egne data gennem indsigt og transparens. Borgernes mulighed for at få indsigt i, hvilke data det offentlige ligger inde med, bør forbedres.
- Giv borgerne fuld indsigt i al sagsbehandling, der vedrører dem. Ved at eksponere de oplysninger, der allerede findes i sagsbehandlingssystemerne, kan borgerne følge med i, hvor i systemet en sag befinder sig, hvilket sagstrin den er på, hvilke oplysninger der lægges til grund for afgørelsen og hvornår den forventes afgjort. Der kan suppleres med anonymiserede oplysninger om andre borgers tilsvarende sager, så det er muligt at sammenligne sagsbehandlingstid og (til dels) konstatere, om der er en ensartet afgørelsespraksis.

DANSK IT deltager naturligvis gerne i yderligere bearbejdning af såvel ovenstående som øvrige initiativer, der kommer til at indgå i den danske OGP-handlingsplan.

Vh

Anders Sparre

Afdelingschef, politisk afdeling

DANSK IT